

11.6.2019

Suomen asekauppa Israelin kanssa lopetettava

Viime vuosina huomattava osa Suomen asehankinnoista on kohdistunut Israeliin kiihtyvässä tahdissa. Vuonna 2001 ostettiin Israel Aerospace Industries (IAI)-yhtiön lisenssillä valmistetut miehittämättömät Ranger-ilma-alukset¹. Sen jälkeen 2000-luvulla on hankittu keskipitkän matkan ohjuksia, elektroniikkaa ja panssarintorjuntaohjuksia, 2010-luvulla paikannus-, maastouttamis- ja viestintälaitteistoja.² Vuonna 2016 otettiin käyttöön israelilaisen Aeronautics-yhtiön valmistamat tiedustelulennokit.³ Kesällä 2018 IAI:lta ostettiin merivoimien pintatorjuntaohjuksia.⁴ Kuluvan vuoden alussa julkistettiin päätös ostaa vastatykistötuotkia saman yrityksen tytäryhtiöltä Elta Systemsiltä.⁵ Näiden lisäksi israelilaista alkuperää olevia aseita ja aseiden osia on tullut Suomeen muunmaalaisten valmistajien kautta.

Israelilla on pitkä historia sotilasyhteistyössä epädemokraattisten hallintojen kanssa alkaen shaahin Iranista, Etelä-Afrikasta, Guatemalasta ja Pinochetin Chilestä. Israel on sekaantunut paikkoihin, joihin Eurooppa ja Yhdysvallat ovat päättäneet välttää viemästä aseita, kuten Azerbaidzan, Etelä-Sudan ja Ruanda, ja on turvallisuusyhteistyössä epädemokraattisten maiden kanssa, joista jotkut ovat diktatureja ja jotka tappavat, ryöstävät ja sortavat kansalaisiaan. Väkivaltaiset konfliktit ja asevientikiellot eivät ole olleet asekaupan esteenä.⁶

Miehitetyllä Länsirannalla, Itä-Jerusalemossa ja Gazassa Israel käyttää asevoimiaan palestiinalaisia vastaan vuosikymmeniä kestäneessä matalan intensiteetin sodassa, jossa on kuollut kymmeniä tuhansia ihmisiä. Miehitys on merkinnyt jatkuvia kansainvälisen oikeuden loukkauksia, jollaisia ovat siirtokuntien ja muurin rakentaminen, Itä-Jerusalemiin liittäminen Israeliin, kotien tuhoaminen, maan anastaminen, diskriminoivat lait sekä muu etninen puhdistus ja ihmisoikeuksien järjestelmällinen rikkominen. Tämän lisäksi pitkitetty miehitys jo itsessään on kansainvälisen lain mittapuun laiton.⁷ Israel pyrkii muuttamaan

-
- 1 "TS: Maavoimien pataljoonille tulossa miehittämättömiä lennokkeja", Tekniikka ja Talous, 1.11.2011 <https://www.tekniikkatalous.fi/tekniikka/metalli/2011-11-01/TS-Maavoimien-pataljoonille-tulossa-miehit%C3%A4m%C3%A4tt%C3%B6mi%C3%A4-lennokkeja-3305218.html>
 - 2 "Muuttuva asekauppa, tapaustutkimus Suomesta ja Israelista", SaferGlobe Finland, 2012 https://saferglobe.fi/wp-content/uploads/2013/11/SFG_TP1_web.pdf
"Suomi ostaa sotatarvikkeita Israelista yli 50 miljoonalla eurolla", Suomen Kuvalehti 27.1.2014 <https://suomenkuvalehti.fi/jutut/ulkomaat/lahi-ita/suomi-ostaa-sotatarvikkeita-israelista-yli-50-miljoonalla-eurolla/>
"Aseet yhdistävät Suomea ja Israelia", Iltalehti 5.8.2014 <https://www.iltalehti.fi/uutiset/a/2014080518541453>
"Finnish-Israeli arms trade flouts EU regulations", Electronic Intifada, 27 May 2009 <https://electronicintifada.net/content/finnish-israeli-arms-trade-flouts-eu-regulations/8259>
 - 3 "Maavoimien uusi Orbiter MUAS-lennokki: valvontaa, tulenjohtoa ja viranomaisten avustamista (video)", Lentoposti 8.9.2016 http://www.lentoposti.fi/uutiset/maavoimien_uusi_orbiter_muas_lennokki_valvontaa_tulenjohtoa_ja_viranomaisten_avustamista_video
 - 4 "Merivoimille uusi pintatorjuntaohjusjärjestelmä", Merivoimat 6.7.2018 https://merivoimat.fi/artikkeli/-/asset_publisher/merivoimille-uusi-pintatorjuntaohjusjarjestelma
 - 5 "Miksi Suomen uudesta aseostosta vaietaan? Israelilainen tutka pidetään visusti piilossa, ja jopa hankintapäätös on salainen", Helsingin Sanomat 16.1.2019 <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000005967064.html>
 - 6 "Israel Would Be Embarrassed if It Were Known It's Selling Arms to These Countries", Haaretz, Aug 07, 2015 <https://www.haaretz.com/premium-turning-blood-into-money-1.5383840>
Eitay Mack, "How Israel helped prop up Rwanda's Hutu regime before the genocide", +972 Magazine, April 29, 2019 <https://972mag.com/rwanda-genocide-hutu-israel/141222/>
 - 7 "Israel's unlawfully prolonged occupation: consequences under an integrated legal framework", European Council on Foreign Relations, 02nd June, 2017 https://www.ecfr.eu/publications/summary/israels_unlawfully_prolonged_occupation_7294
"Situation of human rights in the Palestinian territories occupied since 1967", United Nations General Assembly, 23 October 2017 <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N17/340/02/PDF/N1734002.pdf?OpenElement>

kansainvälistä humanitaarista lakia rikkomalla sitä järjestelmällisesti ja viemällä menetelmiään muihin maihin.⁸

Israelilaisten aseiteollisuusyriyten ja Israelin hallituksen on todettu käyttävän Palestiinan miehitystä, erityisesti Gazan saartoa koekenttänä, jossa ne testaavat, rahoittavat ja innovoivat sotilaallista ja väestön alistamiseen käytettävää teknologiaa, jota ne voivat sitten myydä kansainvälisillä markkinoilla “tosioloissa tehokkaiksi todettuina”.⁹

IAI, josta Helsingin Sanomien mukaan näyttää tulevan Puolustusvoimien hovihankkija, on syvällä mukana tässä toiminnassa. Kansalaisjärjestöt ovat syyttäneet IAI:ta osallisuudesta Israelin sotarikoksiin ja mahdollisesti rikoksiin ihmisyyttä vastaan.¹⁰ Yritys muun muassa toimittaa laitteita Israelin ja palestiinalaisalueiden välisen laittoman muurin valvontaan ja laittomien siirtokuntien suojaamiseen. Sen lennokkeja on käytetty Israelin sotatoimissa Gazassa 2008-2009 siviileihin kohdistetuissa hyökkäyksissä, jotka Human Rights Watch on tuominnut kansainvälisen oikeuden rikkomisena.¹¹ Sen lennokkeja on käytetty myös mielenosoittajia vastaan 2018 alkaneissa Gazan protesteissa, joissa on raportoitu yli 270 väkivallattoman protestoijan kuolleen ja yli 29000, joista yli 3000 lapsia, saaneen vammoja, ja joissa Israelin armeijan on todettu syyllistyneen korkeatehoisten aseiden käyttöön ja aseettomien siviilien laskelmoituun vammauttamiseen.¹² IAI on ollut rikostutkinnan kohteena Armenian sotilaiden pommittamisesta Azerbaidzanin puolesta. Sen on raportoitu olleen tekemisissä Myanmarin Rohingya-kansan etniseen puhdistukseen syyllistyneen

8 George Bisarat: “Violence’s Law: Israel’s Campaign to Transform International Legal Norms”, University of California / Journal of Palestine Studies 68 (2013) https://repository.uchastings.edu/faculty_scholarship/1007/

9 “A Lab and a Showroom, The Israeli Military Industries and the Oppression of the Great March of Return in Gaza”, Coalition of Women for Peace & Hamushim, June 2018 <https://enhamushim.files.wordpress.com/2018/06/report-with-covers1.pdf>

“Hebrew University professor says Israel tests weapons on Palestinian children”, PressTV, Feb 18, 2019

<https://www.presstv.com/DetailFr/2019/02/18/588840/Israel-test-weapons-Palestine-children-human-rights>

“Thanks to Gaza protests, Israel has a new crop of 'battle tested' weapons for sale”, +972 Magazine, July 2, 2018

<https://972mag.com/thanks-to-gaza-protests-israel-has-a-new-crop-of-battle-tested-weapons-for-sale/136523/>

10 “New report: Israeli Military Industries and the Oppression of the Great March of Return in Gaza”, European Coordination of Committees and Associations for Palestine, 4 Juillet 2018 <http://www.eccpalestine.org/new-report-israeli-military-industries-and-the-oppression-of-the-great-march-of-return-in-gaza/>

11 “Israel Aerospace Industries Company Profile”, Corporate Watch <https://corporatwatch.org/israel-aerospace-industries-company-profile/>

Dr. Atef Abu Saif, “Sleepless in Gaza, Israeli drone war on the Gaza Strip”, Rosa Luxemburg Stiftung Regional Office Palestine, 2014 <http://www.rosa-luxemburg.com/wp-content/uploads/2014/02/Sleepless-in-Gaza-by-Atef-Abu-Saif-RLS-Palestine.pdf>

“Precisely Wrong. Gaza Civilians Killed by Israeli Drone-Launched Missiles”, Human Rights Watch, June 30, 2009, <https://www.hrw.org/report/2009/06/30/precisely-wrong/gaza-civilians-killed-israeli-drone-launched-missiles>

12 “Humanitarian snapshot: casualties in the Gaza strip | 30 Mar 2018 - 22 Mar 2019”, United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs, 27 March 2019 <https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-snapshot-casualties-gaza-strip-30-mar-2018-22-mar-2019>

“Report of the independent international commission of inquiry on the protests in the Occupied Palestinian Territory”, U.N. Human Rights Council, 28 February 2019

<https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/Pages/NewsDetail.aspx?NewsID=24226&LangID=E>

“Gaza Protests One Year On: Almost 3,000 Children Injured in Gaza Protests Required Hospital Treatment”, Save the Children, 28 May 2019, <https://www.savethechildren.net/article/gaza-protests-one-year-almost-3000-children-injured-gaza-protests-required-hospital>

“Israel: Arms embargo needed as military unlawfully kills and maims Gaza protesters”, Amnesty International, 27 April 2018, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/04/israel-arms-embargo-needed-as-military-unlawfully-kills-and-maims-gaza-protesters/>

“Gaza: These Injuries Are Undeniably Destructive for the Lives of the Wounded”, Medecins Sans Frontieres / Doctors without Borders, Apr 19, 2018 <https://www.doctorswithoutborders.org/what-we-do/news-stories/news/gaza-these-injuries-are-undeniably-destructive-lives-wounded>

“NGO Statements to the UNHRC Following the Gaza “March of Return” Riots”, NGO Monitor, May 22, 2018 <https://www.ngo-monitor.org/reports/ngo-statements-to-the-unhrc-following-the-gaza-march-of-return-riots/>

sotilasjuntan kanssa.¹³ Myös Aeronauticsin ja muiden Suomelle aseita toimittaneiden yhtiöiden, kuten Elbit ja Rafael, aseita ja laitteita on käytetty Länsirannalla ja Gazassa.¹⁴ Tästä syystä kansainväliset rahoituslaitokset ovat purkaneet sijoituksiaan näihin yhtiöihin.¹⁵

YK:n ihmisoikeusneuvosto päätöksessään maaliskuussa 2018 sekä useat järjestöt ympäri maailmaa ovat vaatineet Israelin asettamista asevientikieltoon sen tekemien vakavien kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksien vastaisten loukkausten vuoksi. Euroopassa 150 järjestöä ja lukuisat tiedemiehet ovat vaatineet Israelin aseiteollisuuden sulkemista teknologiayhteistyön ulkopuolelle, kunnes se alkaa noudattaa lakia ja sopimusten ihmisoikeuspykälää.

Väkivaltaisuuksien lopettaminen Lähi-idässä on Euroopalle ja sen turvallisuudelle elintärkeää. Suomen ja muiden EU-maiden useassa yhteydessä vahvistettu kanta Israelin miehittämän Länsirannan ja Itä-Jerusalem suhteen on, että Israelin siirtokunnat ovat kansainvälisen oikeuden vastaisia ja muodostavat esteen rauhalle. EU-maat eivät tunnusta mitään muutoksia ennen vuotta 1967 määriteltyihin rajoihin, Jerusalem mukaan lukien, rauhanprosessin osapuolten keskenään sopimia muutoksia lukuun ottamatta.

Israel ei ole osoittanut valmiutta kansainvälisen oikeuden ja YK:n päätösten mukaiseen rauhanprosessiin. Kahden valtion ratkaisun ja palestiinalaisten oikeuksien toteutumisen mahdollisuudet hupenevat. Palestiinalaisväestön humanitaarinen tilanne etenkin Gazan kaistaleella on kärjistynyt katastrofaaliseksi.¹⁶ Israelin ylivalta politiikka vaikuttaa kielteisesti myös suoraan Eurooppaan. Israelin hallitus on löytänyt samanmielisimmät kumppaninsa demokratiaa halveksivista liikkeistä ja hallituksista, kuten Unkarista ja muista Visegrád-maista, niissä ilmenevästä antisemitismistä huolimatta.¹⁷ Nämä puolestaan estävät jopa keskustelun Israelin apartheidista, jonka olemassaolon EU:n Israelin-lähettiläätkin ovat todenneet.¹⁸ Netanjahun tavoitteena on Euroopan heikentäminen ja hajottaminen.¹⁹

13 "Investigation launched into Israeli dronemaker suspected of bombing Armenia", Times of Israel, 14 November 2017 <https://www.timesofisrael.com/investigation-launched-against-israeli-dronemaker-suspected-of-bombing-armenia/>

"Israel covers up role in Myanmar crimes against Rohingya", The Electronic Intifada, 27 September 2017 <https://electronicintifada.net/blogs/ali-abunimah/israel-covers-role-myanmar-crimes-against-rohingya>

14 "Aeronautics", Who Profits from the Occupation <https://whoprofits.org/company/aeronautics/>
"Israel: Misuse of Drones Killed Civilians in Gaza", Human Rights Watch, June 30, 2009

<https://www.hrw.org/report/2009/06/30/precisely-wrong/gaza-civilians-killed-israeli-drone-launched-missiles>

"Elbit Systems Ltd", The American Friends Service Committee, <http://investigate.afsc.org/company/elbit-systems>
"Aseet yhdistävät Suomea ja Israelia", Iltalehti, 05.08.2014 <https://www.iltalehti.fi/uutiset/a/2014080518541453>

15 "Norwegian Gov't Pension Fund exits Elbit Systems", Globes [online], Israel business news, September 3, 2009 <https://en.globes.co.il/en/article-1000495337>

"Europe's Largest Bank to Divest From Israeli Defense Contractor Following BDS Campaign", Haaretz, Dec 29, 2018 <https://www.haaretz.com/israel-news/business/europe-s-largest-bank-hsbc-divest-israel-elbit-bds-1.6788301>

"BUST ELBIT: Stop bankrolling Israeli wars and ghettos", Stop the Wall, August 24, 2010

<https://stopthewall.org/2010/08/24/bust-elbit-stop-bankrolling-israeli-wars-and-ghettos>

16 "Gaza now has a toxic 'biosphere of war' that no one can escape", The Conversation, April 27, 2018,

<https://theconversation.com/gaza-now-has-a-toxic-biosphere-of-war-that-no-one-can-escape-95397>

"'A real catastrophe': Gaza fuel crisis threatens thousands of patients", Middle East Eye, 10 January 2019

<https://www.middleeasteye.net/news/real-catastrophe-gaza-fuel-crisis-threatens-thousands-palestinian-patients-1644985503>

17 "Benjamin Netanyahu's Dangerous Connections with the European Far Right", Orient XXI, 2 October 2018

<https://orientxxi.info/magazine/benjamin-netanyahu-s-dangerous-connections,2659>

Zeev Sternhell, "Why Benjamin Netanyahu Loves the European Far-Right", Foreign Policy, February 24, 2019,

<https://foreignpolicy.com/2019/02/24/why-benjamin-netanyahu-loves-the-european-far-right-orban-kaczynski-pis-fidesz-visegrad-likud-antisemitism-hungary-poland-illiberalism/>

18 "No EU cost for Israeli 'apartheid' in West Bank", EUobserver 2018 <https://euobserver.com/foreign/144061>

19 "Divide and Conquer: Netanyahu Woos Eastern Europe in Bid to Rattle EU", Fanack, November 19, 2018

<https://fanack.com/international-affairs/israeli-pm-woos-eastern-europe-to-rattle-eu/>

"Ireland vs. Hungary: Report Charts Rising Support for Netanyahu Among EU States", Haaretz, May 17, 2019

<https://www.haaretz.com/israel-news/premium-ireland-vs-hungary-report-charts-eu-states-stances-on-israel-1.7250474>

Suomen kasvava asekauppa Israelin kanssa on räikeässä ristiriidassa Suomen julkilausutun Lähi-idän politiikan kanssa. Se vie uskottavuutta Suomen kansainvälistä oikeutta ja sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää korostavalta linjalta ja rapauttaa niitä. Toiminnallaan Suomi paitsi tukee Israelin miehitykseen kytkeytyvää aseteollisuutta, myös antaa viestin, että miehityksen ja lakien rikkomisen jatkamiselle ei ole tosiasiallisia esteitä. Suomi tekee itsensä riippuvaksi Israelin aseteollisuudesta ja kompromettoi asemansa rauhanvälittäjänä ja ihmisoikeuksien puolustajana. Voidaan myös arvailla tällaisen vaikutuksia maanpuolustustahtoon.

Suomi ei voi jättää kansainvälisen oikeuden ja ihmisoikeuksia koskevien lakien vaatimuksia huomiotta. Puolustusministeriön ilmoituksen mukaan hankintapolitiikassa noudatetaan hallitustason päätöksiä. Me allekirjoittaneet järjestöt vetoamme Suomen päättäjiin, että asekauppaa Israelin kanssa ei enää jatketa.

Arabikansojen ystävyysseura ry

Amandamaji ry

Lääkäriin sosiaalinen vastuu ry

Maan ystävät ry

Naiset Rauhan Puolesta -liike

Naiset Ydinvoimaa Vastaan

Oikeuspoliittinen yhdistys - Rättspolitiska föreningen Demla ry

Suomen Rauhanpuolustajat - Fredskämparna i Finland ry

Suomen Sadankomitea ry

Tekniikka elämää palvelemaan ry